

Cílem této diplomové práce je učinit náhled na právní úpravu ekologického zemědělství v České republice. Práce je rozdělena do čtyř hlavních částí. První část představuje úvod do problematiky, vymezuje základní pojmy, jako je trvale udržitelné zemědělství, ekologické zemědělství, ekofarma nebo bioprodukt. Nastihuje historický vývoj ekologického zemědělství, jeho základní zásady a cíle, zabývá se také genovým inženýrstvím a důvody, proč se v ekologickém zemědělství nevyužívá a nakonec souvislostmi mezi ekologickým zemědělstvím a ochranou jednotlivých složek životního prostředí. Druhá část popisuje mezinárodní úpravu ekologického zemědělství, důraz je kladen především na Úmluvu o biologické rozmanitosti, Mezinárodní organizaci ekologického zemědělství IFOAM a Codex Alimentarius. Cílem je nastínění činností nejdůležitějších organizací, které stály u počátku rozvoje ekologického zemědělství ve světě i u nás a které se významně podílely na konstrukci směrnic a prvních právních norem upravujících ekologické zemědělství a dodnes se, dle mého názoru, nacházejí v pozici, kdy nejen mohou nadále zasahovat do normotvorby, ale též se to od nich vzhledem k nabytým zkušenostem předpokládá a očekává. Třetí část je věnována právní úpravě ekologického zemědělství v Evropské Unii a konečně čtvrtá část se věnuje právní úpravě ekologického zemědělství v České republice. Nastihuje jeho historický vývoj v Československu a poté v České republice, ale důraz je samozřejmě kladen na současnou právní úpravu - zákon o ekologickém zemědělství, jeho prováděcí předpisy a také nadstandardní úpravu. V závěru mé diplomové práce se pokusím shrnout nejdůležitější skutečnosti vývoje právní úpravy v České republice. Poukáží na to, v čem spočívají překážky dalšího rozvoje ekologického zemědělství a jakým způsobem by je dle mého názoru bylo možno překlenout, i za pomoci zkušeností se zahraniční právní úpravou, konkrétně rakouskou.

Téma právní úpravy ekologického zemědělství jsem si vybrala pro jeho aktuálnost a společenskou závažnost, ale také pro svůj zájem o dané téma. Jako jedna z prvních generací máme to štěstí, že se nemusíme potýkat s nedostatkem potravin, ale můžeme se zabývat jejich kvalitou, bezpečností a dopady jejich získávání na životní prostředí. Každým rokem přibývá počet výrobců biopotravin, ekologicky hospodařících zemědělců, ale roste také zájem spotřebitelů. Ekologické zemědělství a celkově ekologický způsob života již dávno není považován za pouhý módní výstřelek, ale životní styl. Zvýšený zájem o produkty ekologického zemědělství motivoval podnikatele k tomu, aby začali dodávat zmíněnou ekoprodukcí na trh. To bylo rozhodným momentem pro zákonodárce, neboť bylo potřeba zajistit určité standardy kvality a nastavit přísné požadavky pro označování výrobků, jejich

certifikaci a kontrolu. Legislativa je zaměřena zejména na ochranu spotřebitele, kontroluje každý výrobní krok a dodržování přísných požadavků jak na výrobu, tak na pozdější zpracování, skladování nebo převoz. Obrazně řečeno, legislativa stanovuje standardy pro certifikovanou ekologickou produkci „od vidlí až po vidličku“. Je otázkou, zda legislativa ale opravdu slouží k dynamickému rozvoji tohoto odvětví, či je pouze brzdícím faktorem, který vytváří administrativní a byrokratické překážky.

Ekologické zemědělství ve své práci chápu jako širokospektrý jev, přičemž právní otázky tvoří jen jeden, i když velice podstatný díl celé problematiky. Vždyť všeobecná vynutitelnost podmínek a zásad obsažených v právních normách je předpokladem pro jejich dodržování, a tím dosažení základního cíle právní úpravy - zajistit výrobu, zpracování a konečný prodej kvalitních výrobků za pomoci k přírodě šetrných technologických postupů.